

Podnikový protikorupční program

Úvod

V souladu s Vládní koncepcí boje s korupcí na léta 2018 až 2022 a v návaznosti na Rámcový resortní interní protikorupční program (dále jen RRIPP), který schválila vláda ČR svým usnesením č. 752 ze dne 2. října 2013, a který byl aktualizován usnesením vlády ČR č. 769, byl aktualizován také Resortní interní protikorupční program Ministerstva zemědělství, a to ke dni 30. června 2020 (dále jen RIPP).

Rezortní organizace jsou povinny se k tomuto RIPP připojit, přizpůsobit jej vlastním podmínkám a dále jej aktivně rozvíjet. Přitom musí být zachována osnova RIPP a přiměřeným způsobem upraveny veškeré úkoly, stanovené RIPP. Povinnosti uloženy v RIPP nesmí být v Podnikovém protikorupčním programu (dále jen PPP) zrušeny či zúženy. Tento PPP musí být po schválení vyvěšen na podnikových webových stránkách tak, aby byl přístupný z hlavní stránky nebo z odstránění první úrovně.

K naplnění výše uvedeného slouží tato směrnice.

Základní pojmy

Korupce

Korupce (latinsky *corrumpere* = kazit, nalomit, oslabit, znetvořit, podplatit) je zneužití postavení nebo funkce např. v politice, veřejné správě a hospodářství k osobnímu prospěchu. Korupce může být jak drobná nebo velká, organizovaná nebo neorganizovaná. Projevuje se podplácením, úplatky, vydíráním, zastrasováním, neoprávněnými příjmy či výhodami a jejich vyžadováním, udělováním přízně nebo protežováním.

Postih korupčního jednání upravuje v právním řádu České republiky především zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Zákon sice pojem „korupce“ přímo nepoužívá, nicméně toto negativní jednání je postihováno trestnými činy v části druhé hlavy X dílu 3 trestního zákoníku, a to v ustanoveních § 331 – Přijetí úplatku, § 332 – Podplácení a § 333 – Nepřímé úplatkářství. Kromě úplatkářství je v trestním zákoníku zakotveno několik dalších skutkových podstat trestných činů, které definují korupční jednání. K trestným činům, které mají ve svých skutkových podstatách znaky korupčního chování, lze řadit trestné činy podle ustanovení § 226 - Pletichy v insolvenčním řízení, § 248 - Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže, § 255 – Zneužití informace v obchodním styku, § 256 – Zjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě, § 257 – Pletichy při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži či § 258 – Pletichy při veřejné dražbě. S korupcí mnohdy úzce souvisí i vybrané trestné činy úředních osob podle části druhé hlavy X dílu 2 trestního zákoníku, a to dle ustanovení § 329 – Zneužití pravomoci úřední osoby a § 330 – Maření úkolu úřední osoby z nedbalosti.

Opatření ke snížení rizik korupce

Protikorupční opatření jsou navržena na základě vyhodnocení organizačních změn, postupů a zkušeností ve státním podniku Povodí Odry vykonávaných činností a s přihlédnutím k prioritám stanoveným vládou v úvodu zmíněných usnesení.

Primární odpovědnost za prevenci korupce nese zejména statutární orgán a vedoucí zaměstnanci. Tento proces zahrnuje přijetí příslušné legislativy a na ni navazující tvorbu vnitropodnikových norem.

Osnova PPP

Osnova PPP obsahuje pět základních kapitol:

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu
2. Transparentnost
3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol
4. Postupy při podezření na korupci
5. Vyhodnocování PPP

1. Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

CÍL: Snižovat motivaci zaměstnanců ke korupci a zvyšovat pravděpodobnost jejího odhalení.

Prostředí, v němž je odmítáno korupční jednání a je zdůrazňována ochrana majetku státu, je jedním ze základních pilířů PPP. Hlavními nástroji pro budování takového prostředí jsou osvěta, posilování morální integrity zaměstnanců, aktivní propagace etických zásad, kontrola dodržování etických zásad a nastavení důvěryhodného mechanismu pro oznámení podezření na korupční jednání.

1.1 Propagace protikorupčního postoje vedoucími zaměstnanci

Rozšíření základních povinností každého vedoucího pracovníka o prosazování protikorupčního postoje.

Protikorupčním postojem se vedle vlastní bezúhonnosti rozumí zejména dodržování právních a vnitřních předpisů, zdůrazňování významu ochrany majetku státu, zdůrazňování důležitosti existence a dodržování etických zásad při výkonu práce, propagace jednání odmítajícího korupci a důraz na prošetřování podezření a na vyvození adekvátních trestně právních, kázeňských/disciplinárních a jiných nápravných (preventivních) opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností.

Boj s korupcí má výslovnou podporu vedení státního podniku, které si je vědomo následků, které může neřešená hrozba korupce způsobit. V této souvislosti klade při plnění úkolů podniku mimořádný důraz na ochranu majetku státu, dodržování nejvyšších etických standardů, právních a vnitřních předpisů a podporu oznamování podezření na korupční jednání, která jsou činěna v dobré víře.

Vedení státního podniku netoleruje korupční jednání, uvnitř ani navenek podniku, a použije veškeré dostupné právní prostředky vůči osobám, které se tohoto jednání dopustí nebo se o ně pokusí. Stejně tak nebudou tolerována odvetná opatření vůči oznamovatelům korupčního jednání.

Jednou z forem propagace protikorupčního postoje je aktivní vystupování vedoucích zaměstnanců na školicích akcích, zaměřených na protikorupční problematiku. Zaměstnanci se tak osobně setkávají s protikorupčním vystupováním svých nadřízených, příp. jsou seznamováni s konkrétními příklady z praxe své organizace vč. jejich řešení a důsledků.

Úkoly:

1.1.1 Aktivně prosazovat protikorupční postoj na pracovišti.

Zodp.: výkonný management podniku, vedoucí zaměstnanci

T: průběžně, trvale

1.1.2 Na poradách na všech úrovních řízení vyhodnocovat s podřízenými zaměstnanci korupční rizika na pracovišti. Podřízené zaměstnance seznamovat s korupčními případy, které se za uplynulé období na pracovišti staly. Sdílet způsob jejich řešení a důsledky. Doporučovat podřízeným zaměstnancům praktické postoje a způsoby jednání, které vedou k odmítnutí korupčního jednání nebo rizika.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci

T: průběžně, trvale

1.1.3 Klást důraz na prošetřování podezření na korupci a na vyvození adekvátních disciplinárních a jiných opatření v případě prokázání prošetřovaných skutečností (= preventivní opatření), v případě podezření z korupce deklarovat nulovou toleranci vůči všem zaměstnancům podniku bez rozdílu jejich postavení a povzbuzovat tak schopnost zaměstnanců oznamovat zavčasu podezření z korupčního jednání na pracovištích.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci

T: průběžně, trvale

1.2. Etický kodex

Propagace čestného a etického jednání a definování žádoucího, resp. nežádoucího chování.

Etický kodex stanovuje chování a povinnosti zaměstnanců, které nevyplývají ze zákona či z vnitřních předpisů, může i detailněji rozvádět problematické oblasti jako jsou např. dary, střet zájmů, apod. Jeho implementace spočívá v aktivní propagaci a vyhodnocování jeho účinnosti.

Pouhá existence Etického kodexu není dostačující, je třeba zajistit dostupnost Etického kodexu všem zaměstnancům, pravidelné vysvětlování jeho obsahu a zároveň nastavení kontrolních mechanismů ověřujících jejich dodržování. Porušení Etického kodexu představuje porušení povinností vyplývajících z vnitřních předpisů státního podniku.

Etický kodex státního podniku Povodí Odry tvoří přílohu této směrnice a je dostupný všem zaměstnancům na intranetu a webových stránkách státního podniku - <https://www.pod.cz/stranka/protikorupcni-a-compliance-program.html>.

Všichni zaměstnanci jsou povinni ho dodržovat, což stvrzují svým podpisem při seznámení se s příslušnými interními předpisy. Všichni vedoucí zaměstnanci mají za úkol propagovat obsah Etického kodexu podřízeným zaměstnancům a aktivně prosazovat a kontrolovat jeho dodržování.

Úkoly:

1.2.1 Propagovat obsah Etického kodexu podřízeným zaměstnancům a aktivně prosazovat a kontrolovat jeho dodržování.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci

T: průběžně, trvale

1.2.2 V případě zjištěného pochybení postupovat dle platného etického kodexu a po ukončení prověřování zjištěného pochybení toto řešení veřejně a transparentně prezentovat podřízeným zaměstnancům.

Zodp.: všichni zaměstnanci

T: průběžně, trvale

1.3. Vzdělávání zaměstnanců

Pravidelná školení zaměstnanců na všech referentských i vedoucích úrovních.

Vzdělávání zaměstnanců v protikorupční problematice se zaměřuje na význam ochrany majetku státu, na vysvětlování obsahu etického kodexu, na zvyšování schopnosti rozpoznat korupci, na zvyšování povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupci, na postupy státního podniku v případě potvrzení korupčního jednání.

Posilovat účinnost a snižovat riziko formálnosti protikorupčního vzdělávání lze mj. tím, že vzdělávací akce jsou organizovány pro pracovní týmy dané organizačním uspořádáním státního podniku (školicích akcí se účastní celý organizační útvar vč. vedoucích apod.) a téma školení je zpracováno tak, aby odráželo činnost a zaměření posluchačů, s případným uváděním zobecněných případů korupčního jednání.

Každý nově přijatý zaměstnanec je povinen do 2 měsíců od nástupu absolvovat protikorupční školení. Následně je povinen absolvovat toto školení 1x ročně. Školení může probíhat v rámci jednotlivých organizačních jednotek nebo i v rámci většího celku.

Úkoly:

1.3.1 Pořádat protikorupční školení.

Zodp.: referát řízení rizik, vedoucí personálního odboru

T.: min. 1x za rok

1.4. Systém pro oznámení podezření na korupci

Systém umožňující oznámení/anonymní oznámení podezření na korupci zaměstnanci či třetími stranami (např. příjemci dotací, zaměstnanci podřízených/zřizovaných organizací).

Správně vytvořený systém pro oznamování podezření na korupci poskytuje zaměstnancům odpovídající prostor a prostředky, k jejichž využití mají zaměstnanci důvěru a cítí se po oznámení podezření na korupci bezpečně. Vytvořený systém je nezbytné aktivně propagovat – zodpovědnost za propagaci leží na vedoucích - viz také bod 1.1.

Důvěryhodné systémy pro oznamování mají procesně i pozičně rozpracovány závazné postupy organizace pro nakládání s oznámenými skutečnostmi. Cílem je vytvořit systém, který zaměstnanci znají, důvěřují mu a oznamují jeho prostřednictvím podezření na korupci zejména za účelem ochrany majetku státu. Při vytváření tohoto systému je třeba vycházet z etického kodexu na jednotlivých rezortech.

Ve státním podniku je vytvořen systém umožňující oznámení/anonymní oznámení na korupci zaměstnanci či třetími stranami. Ohlašovacím místem je Referát řízení rizik, Varenská 3101/49, Ostrava-Moravská Ostrava.

Pro podání oznámení o podezření na korupční jednání ve státním podniku Povodí Odry v elektronické podobě byla zřízena adresa elektronické pošty korupce@pod.cz.

Oznamovatel podání o podezření na korupční jednání ve státním podniku Povodí Odry má právo na utajení totožnosti, pokud o to v oznámení požádá. Při prošetřování podezření se postupuje tak, aby nedošlo k prozrazení totožnosti takového oznamovatele.

Podezření na případné korupční jednání zaměstnanců státního podniku Povodí Odry je také možné oznámit na protikorupční telefonní linku **596 657 243**.

Podání výše uvedenými způsoby lze podat anonymně či neanonymně. Podezření na korupční jednání lze též oznamovat písemně i osobně přímo na Referát řízení rizik Povodí Odry, státního podniku.

Oznámení by mělo obsahovat následující informace:

- identifikace osob podezřelých ze spáchání korupčního jednání a všech účastněných osob, případně osob profitujících z korupčního jednání,
- podrobný a souvislý popis korupčního jednání včetně časového sledu,
- konkrétní důkazy o nepřípustném jednání nebo jiné konkrétní poznatky podporující podezření ze spáchání korupčního jednání.

Referát řízení rizik má povinnost podezření ve spolupráci s právním odborem prošetřit.

Pro anonymní hlášení podezření na podvod či jinou závažnou nesrovnalost, která může mít negativní dopad na finanční prostředky EU, ať se již jedná o příjmy, výdaje či aktiva ve vlastnictví orgánů EU nebo podezření na závažné porušení povinností ze strany zaměstnanců orgánů a institucí EU lze využít webového formuláře umístěného na internetových stránkách Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF):

http://ec.europa.eu/anti-fraud/investigations/report-fraud/index_cs.htm

nebo následující poštovní adresu:

OLAF – Evropský úřad pro boj proti podvodům
Evropská komise
Rue Joseph II,
301000 Bruxelles/Brussel
Belgie

Úkoly:

1.4.1 Propagovat systém u podřízených zaměstnanců.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci

T.: průběžně, trvale

1.5. Ochrana oznamovatelů

Nastavení postupů a pravidel, které zajistí podporu a ochranu osobám upozorňujícím na možné korupční jednání.

Součástí ochrany oznamovatelů je systém nestranného posuzování jakéhokoli jednání vůči zaměstnanci, které lze považovat za hrozbu, diskriminaci nebo represii za to, že podal oznámení o podezření na uskutečnění korupčního jednání. Ochranné postupy musí obsahovat i ochranu zaměstnanců, u kterých se v rámci posouzení neprokáže pochybení.

Státní podnik Povodí Odry zajišťuje a veřejně deklaruje ochranu oznamovatelů.

Jakékoliv oznámení učiněné dle předchozího bodu nebude postihováno, a to ani nepřímo. Principem ochrany oznamovatelů je nastavení postupů a pravidel, které zajišťují podporu a ochranu osobám, jež v dobré víře upozorňují na možné korupční jednání, či jiné protiprávní nebo neetické jednání.

Úkoly:

1.5.1 Propagovat a zajišťovat ochranu oznamovatelů.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci

T.: průběžně, trvale

2. Transparentnost

CÍL: Odrazovat od korupčního jednání prostřednictvím zvyšování pravděpodobnosti odhalení.

Transparentnost umožňuje veřejnou kontrolu hospodaření státu jak zaměstnanci, tak veřejností. Zároveň zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce, a tím odrazuje od korupčního jednání.

2.1. Zveřejňování informací o použitých finančních prostředcích

Transparentní postupy a zpřístupňování informací o nakládání s veřejnými prostředky zaměstnancům a další veřejnosti, zveřejňování informací centrálně a ve formátu, který umožňuje jejich jednoduché zpracování.

Požadavek na transparentnost státního podniku Povodí Odry je naplněn úpravou webových stránek www.pod.cz, kde jsou veškeré související údaje zveřejněny. Zveřejňování informací je prováděno průběžně v souladu s platnou legislativou a zahrnuje:

- informace o hospodaření státního podniku – tyto informace jsou součástí Výroční zprávy, která je volně dostupná veřejnosti a je umístěna v sekci „Profil firmy – Výroční zprávy“;
- informace vztahující se k výběru dodavatelů, vč. veřejných zakázek – státní podnik postupuje plně v souladu se zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů a jeho prováděcími předpisy. Zadávání veřejných zakázek je i obsahem vnitřních předpisů státního podniku. Informace o veřejných zakázkách jsou k dispozici v sekci „Veřejné zakázky“ a v souladu s povinností zveřejňovat veřejné zakázky na Profilu zadavatele;
- informace vztahující se k poskytování dotací či návratných finančních instrumentů – tyto informace jsou součástí Výroční zprávy, která je volně dostupná veřejnosti a je umístěna v sekci „Profil firmy – Výroční zprávy“;
- informace vztahující se k nakládání s majetkem státu, s nímž má státní podnik právo hospodařit – na webových stránkách www.pod.cz zveřejňuje státní podnik prodej nepotřebného majetku a dále na Portálu veřejné správy – Nepotřebné nemovitě věci;
- informace o uskutečněných veřejných zakázkách vč. veřejných zakázek malého rozsahu – na podnikovém intranetu je zřízena jednotná evidence veřejných zakázek pro zakázky nadlimitní, podlimitní a veřejné zakázky malého rozsahu;
- uzavřené smlouvy, vč. dodatků - s účinností od 1.7.2016 jsou zveřejňovány veškeré smlouvy a objednávky v hodnotě nad 50 tis. Kč bez DPH, a to v souladu se zákonem č. 340/2015 na portálu MV k tomuto účelu zřízeném. Dále jsou zveřejňovány všechny smlouvy a objednávky nad 500 tis. Kč na Profilu zadavatele;
- informace o zveřejňovaných poradcích a poradních orgánech – v sekci „Profil firmy – Protikorupční program“ jsou zveřejněni:
 - o poradenské a ostatní externí společnosti působících na základě mandátní či jiné smlouvy,
 - o advokáti a advokátní kanceláře, které mají uzavřené smlouvy o poskytování právních služeb,

a to včetně sjednaných či smluvních odměn za činnost, včetně uvedení souhrnu vyplacených finančních prostředků.

V souvislosti s hospodařením či nakládáním s majetkem státu je ve státním podniku uplatňována zásada, že všude tam, kde zákon připouští variantní splnění daného ustanovení, má státní podnik přijat vnitřní předpis, podle něhož závazně postupuje (o veřejných zakázkách malého rozsahu, o účtování o nehmotném majetku a další). Takto zpracovaný systém vnitřních předpisů státního podniku vytváří základnu pro zveřejňování informací.

Konkrétně otázka výběrových řízení je řešena samostatnými vnitropodnikovými organizačními normami – Pravidla a standardy pro zadávání veřejných zakázek malého rozsahu, Pravidla pro zadávání sektorových veřejných zakázek, Pravidla pro zadávání podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek.

Na základě dopisu ministra čj. 12749/2020-MZE-11182 ze dne 19. 3. 2020 mají všechny rezortní organizace povinnost informovat MZe prostřednictvím Odboru pro veřejné zakázky Ministerstva zemědělství o úmyslu vypsát veřejnou zakázku formou zaslání vyplněného Záměru veřejné zakázky (dále jen „Záměr“), a to nejméně 5 pracovních dnů před zahájením zadávacího nebo výběrového řízení. Zahájit zadávací nebo výběrové řízení lze tedy nejdříve šestý pracovní den po odeslání Záměru. Ve výjimečných a odůvodněných případech hodných zvláštního zřetele, zejména pokud zadavateli hrozí bezprostřední riziko škody, může zadavatel zaslat Záměr s podrobným odůvodněním tohoto postupu do 4 pracovních dnů po zadání zakázky.

Výše uvedená povinnost se týká:

- veřejných zakázek v oblasti ICT s předpokládanou hodnotou plnění od 300 000 Kč včetně bez DPH;
- veřejných zakázek na služby a dodávky s předpokládanou hodnotou plnění 500 000 Kč včetně bez DPH;
- veřejných zakázek na stavební práce s předpokládanou hodnotou plnění 1 000 000 Kč včetně bez DPH a dále
- zadávacích řízení na uzavření rámcové smlouvy a zavedení dynamického nákupního systému.

Odbor pro veřejné zakázky má možnost vyžádat si ve výše uvedené lhůtě další informace k dotčené veřejné zakázce, případně doplnění Záměru. V případě využití této možnosti se lhůta staví a doplněním Záměru nebo doručením dodatečných informací začíná běžet znovu.

Také tato povinnost je zapracována do vnitropodnikového předpisu – Koordinace veřejných zakázek v resortu MZe.

Úkoly:

2.1.1 Aktualizovat informace o smluvních poradcích, poradenských firmách a subjektech poskytujících právní služby.

Zodp.: referát řízení rizik

T.: 2x ročně – do 15.2. a 15.8. každého roku

2.1.2 Informovat MZe o úmyslu vypsát veřejnou zakázku formou zaslání vyplněného Záměru veřejné zakázky podle aktuálních pravidel Koordinace veřejných zakázek v resortu MZe.

Zodp.: vedoucí obchodně-kontraktačního odboru

T: průběžně, trvale

2.2. Zveřejňování informací o systému rozhodování

Transparentní aktivní zpřístupňování informací o struktuře a kompetencích při rozhodování organizace zaměstnancům a další veřejnosti.

V rámci transparentnosti o struktuře a kompetencích při rozhodování státní podnik zveřejňuje v souladu s platnou legislativou:

- informace o organizační struktuře státního podniku vyjadřující vztahy podřízenosti a nadřízenosti – sekce „Profil firmy – Organizační členění“;
- kontakty na vedoucí až na úroveň vedoucích oddělení (telefon a e-mail) – sekce „Kontakty“;
- profesní životopisy vedoucích resp. představených od úrovně ředitelů¹.

Úkoly:

2.2.1 Aktualizovat informace o systému rozhodování a zveřejňovat výroční zprávy.

Zodp.: osoba zodpovědná za kompletaci výroční zprávy

T.: průběžně, trvale

2.3. Sjednocení umístění protikorupčních informací na internetových stránkách

Zvýšení transparentnosti sjednocením místa na internetových stránkách, na kterých je umístěn text o protikorupční problematice, a jsou zveřejněny základní informace o boji s korupcí ve státním podniku.

Sjednocením místa na internetových stránkách, na kterých je umístěn text o protikorupční problematice, a jsou zveřejněny základní informace o boji s korupcí ve státním podniku Povodí Odry, vedou ke zvýšení transparentnosti.

Přístup na stránky věnované boji s korupcí je zajištěn z rozcestníku „Profil firmy“ (resp. profil státního podniku).

Státní podnik Povodí Odry má celou problematiku boje proti korupci zveřejněnou na webových stránkách www.pod.cz - [profil firmy - protikorupční program](#), včetně:

- RIPP;
- PPP;
- etického kodexu;
- systému pro oznámení podezření na korupci;
- seznam poradců.

Podnikový protikorupční program je také trvale zpřístupněn všem zaměstnancům na intranetu, a v rubrice VON jako směrnice GŘ.

¹ Zveřejnění profesních životopisů představených je možné pouze se souhlasem dotčeného zaměstnance, přičemž musí být zřejmý účel, za jakým je souhlas poskytován. V případě, že souhlas není udělen, není možné profesní životopis na webových stránkách příslušného úřadu zveřejnit.

Úkoly:

2.3.1 Sjednotit umístění odkazu na internetových stránkách.

Zodp.: referát řízení rizik

T.: trvale

2.3.2. Aktualizovat informace na internetové stránce věnované boji s korupcí.

Zodp.: referát řízení rizik

T.: trvale

3. Řízení korupčních rizik a monitoring kontrol

CÍL: Nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání.

Konkrétním cílem v této oblasti je nastavit účinné kontrolní mechanismy a zajistit efektivní odhalování korupčního jednání. Aktivní řízení korupčních rizik napomáhá identifikovat oblasti se zvýšeným korupčním potenciálem a prověřovat a posilovat existenci a funkčnost kontrolních a řídicích mechanismů v těchto oblastech. Jedná se o ty oblasti rozhodovacího procesu, kde při nedostatečně kvalitně nastaveném kontrolním a řídicím systému může docházet k nežádoucímu ovlivňování výsledku rozhodnutí. Správně nastavené kontrolní a řídicí mechanismy cíleně brání a snižují rizika negativních jevů.

3.1. Hodnocení korupčních rizik

Hodnocení korupčních rizik, prováděné pravidelně alespoň jedenkrát ročně.

Hodnocení rizik vychází z každoroční analýzy rizik, která probíhá na základě S GŘ 1/2018 Řízení rizik a která obsahuje:

- identifikaci a hodnocení korupčních rizik ve všech činnostech podniku,
- vytvoření mapy/katalogu korupčních rizik,
- přijetí opatření ke snížení pravděpodobnosti či dopadu korupčních rizik,
- sledování rizikových oblastí.

V rámci hodnocení korupčních rizik lze v souvislosti se stanovováním strategie jejich řízení a s přijímáním opatření ke snížení jejich pravděpodobnosti či dopadu účinně využít formu workshopů, organizovaných referátem řízení rizik, případně využít i konzultační činnost interního auditu.

Hodnocení korupčních rizik je úkolem vedoucích pracovníků na všech úrovních. Spočívá v identifikaci a hodnocení korupčních rizik spojených s činnostmi státního podniku a v hodnocení přiměřenosti a účinnosti přijatých opatření k minimalizaci těchto rizik. Korupční rizika a přijatá opatření k jejich potlačení jsou obsahem mapy rizik.

Řízení rizik se věnuje samostatná vnitropodniková organizační norma - Řízení rizik.

Úkoly:

3.1.1 Průběžně kontrolovat postupy, identifikovat a vyhodnocovat potenciální korupční rizika.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci

T.: průběžně, trvale

3.2. Monitoring kontrolních mechanismů odhalujících korupci

Pravidelné testování mechanismů používaných k identifikaci a odhalování korupčních rizik.

Pravidelné testování kontrolních mechanismů v oblastech korupčního rizika je důležité proto, aby se zjistilo, jak jsou tyto mechanismy účinné pro zabránění, identifikaci či odhalení korupčního jednání. Zvýšené úsilí státního podniku směřuje zejména do oblastí, v nichž je riziko korupce hodnoceno jako významné.

Úkoly:

3.2.1 Testovat kontrolní a řídicí mechanismy z hlediska toho, jak jsou účinné pro identifikaci a odhalování korupčního jednání a v případě potřeby navrhnout posílení těchto mechanismů.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci ve spolupráci s referátem interního auditu

T.: průběžně, trvale

4. Postupy při podezření na korupci

CÍL: Minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit opakování obdobného korupčního scénáře.

Bezodkladná reakce na podezření na korupční jednání zvyšuje pravděpodobnost jeho úspěšného prověření. Důkladná analýza příčin vzniku korupčního jednání je pak zásadní pro posílení preventivních mechanismů, které sníží riziko opakovaného výskytu korupce.

4.1. Postupy při prošetřování podezření na korupci

Nastavení postupů vedoucích k bezodkladnému internímu prošetřování podezření na korupci a k minimalizaci vzniklé škody.

Státní podnik musí nejprve sám bezodkladně prošetřit relevanci oznámeného podezření na korupci. Součástí postupu je dále důkladná analýza příčin vzniku korupce a ověření rozsahu korupčního jednání.

Postupy při prošetřování podezření na korupci vytvářejí celkový rámec spolu se systémem pro oznamování podezření na korupci – viz bod 1.4. Rychlost a důkladnost postupu je zásadní pro zamezení případných ztrát/škod na majetku státu. Důvěryhodné systémy pro oznamování mají procesně i pozičně rozpracovány závazné postupy pro nakládání s oznámenými skutečnostmi při prošetřování podezření na korupci ve státním podniku.

Prošetření, které má za cíl shromáždit fakta k posouzení podezření z porušení zákona a případně stanovit další kroky, ukážou-li se tato podezření důvodnými, se řídí platnou legislativou a směrnicemi pro vnitřní kontrolu. V počáteční fázi je provedeno posouzení

relevantnosti oznámené informace. Pokud je oznámení vyhodnoceno tak, že se může jednat o korupční jednání, bude neprodleně v součinnosti s příslušným vedoucím pracovníkem, referátem řízení rizik a právním odborem provedeno ověření obdržených informací, vyhodnocení podkladů a bude vypracována písemná zpráva pro generálního ředitele.

Pokud je zde předpoklad, že by vlastní prošetřování mohlo negativně ovlivnit podmínky pro následné šetření orgány činnými v trestním řízení, šetření se neprovede a bude rovnou podána písemná informace generálnímu řediteli s návrhem, aby podnět na podezření z trestné činnosti byl postoupen orgánům činným v trestním řízení.

Bude-li závěrem šetření, že neexistují žádná zjištění na podporu podezření z možné korupce, uzavře se případ formou podrobné písemné zprávy ze šetření. V této zprávě se uvedou výsledky šetření a důvody jeho ukončení.

Úkoly:

4.1.1 Dodržovat stanovené postupy při prošetřování podezření na korupci.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci, referát řízení rizik

T.: průběžně, trvale

4.2 Následná opatření

Implementace opatření, která omezí opakování korupčního jednání či zajistí jeho včasné odhalení v budoucnu.

Nápravná opatření se uskutečňují v podstatě ve třech rovinách:

- úprava vnitřních procesů,
- disciplinární opatření,
- řešení vzniklých škod.

Součástí opatření je i nastavení postupu a odpovědnosti za rozhodování o disciplinárních opatřeních týkajících se účastníků korupčního jednání; disciplinární opatření musí mít za cíl zajistit ochranu majetku státu.

Ve státním podniku je také stanovena osobní a funkční odpovědnost zaměstnanců včetně vyvození osobních postihů.

Úkoly:

4.2.1 Stanovit vhodná následná opatření při prokázání korupčního jednání.

Zodp.: příslušní vedoucí zaměstnanci

T.: průběžně, trvale

4.2.2 Minimalizovat ztráty způsobené korupčním jednáním a zabránit výskytu dalšího obdobného jednání.

Zodp.: příslušní vedoucí zaměstnanci

T.: průběžně, trvale

5. Vyhodnocování RIPP

CÍL: Zdokonalovat RIPP a umožnit koordinaci protikorupčních aktivit napříč rezorty.

Vyhodnocení účinnosti RIPP ve dvouletých cyklech (v sudých letech) umožňuje pravidelnou a podrobnou analýzu protikorupčních opatření a jejich vylepšení.

5.1. Shromáždění údajů a vyhodnocení RIPP a PPP jednotlivými organizačními celky

Shromáždění údajů a pravidelné dvouleté hodnocení PPP.

Vyhodnocení účinnosti PPP je zaměřeno na plnění všech jeho částí (jak kvalitativně, tak kvantitativně), na účinnost tohoto plnění a na implementaci nápravných opatření.

Shromáždění údajů na úrovni samostatných odborů je potřeba provádět k 31. prosinci. Postupy pro vyhodnocování jsou efektivní tehdy, jsou-li zpracovány jako závazné, se stanovenou konkrétní zodpovědností. Měly by být časově nastaveny tak, aby korespondovaly s tímto termínem. Termín, ke kterému bude prováděno pravidelné dvouleté vyhodnocení PPP, je tedy stanoven k 31. prosinci lichého kalendářního roku.

Úkoly:

5.1.1 Provést vyhodnocení účinnosti PPP na úrovni jednotlivých odborů.

Zodp.: všichni vedoucí zaměstnanci

T.: vždy do 31. 12. lichého kalendářního roku

5.1.2 Informovat písemně Odbor pro veřejné zakázky na MZe o plnění bodu 5.1.1.

Zodp.: generální ředitel

T.: vždy do 31. 1. sudého kalendářního roku

5.1.3 Provést hodnocení plnění povinností vyplývajících PPP a zaslat jej Odboru pro veřejné zakázky na MZe.

Zodp.: referát řízení rizik

T.: vždy do 31. 1. sudého kalendářního roku

5.2. Zprávy o RIPP

Agregace informací (za období od předešlého vyhodnocení RIPP) z vyhodnocení zaslaných jednotlivými odbory a následné zpracování zprávy o plnění RIPP a přijatých nápravných opatřeních.

Obsahem zprávy je stav implementace protikorupčních nástrojů a plán jejich nápravných opatření, systém a rozsah školení, mapa/katalog korupčních rizik, počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření, výsledek hodnocení účinnosti celého protikorupčního programu.

5.2.1. Zpráva o RIPP se vypracovává v dvouletých cyklech (vždy v sudý rok). Termín pro zpracování agregovaných informací z vyhodnocení PPP a jejich zpracování do zprávy o RIPP je stanoven na 31. března.

5.2.2. E-mailem zaslat zprávu o RIPP útvaru pověřenému koordinací boje s korupcí na Úřadu vlády ČR (nebrání-li tomu zákonný důvod), a to v termínu do 30. dubna. Zpráva bude využita pro analýzu protikorupční činnosti a zajištění koncepčního přístupu v oblasti RIPP. Nebude zveřejněna, ani poskytnuta dalším stranám.

Zprávu o Podnikovém protikorupčním programu, počtu podnětů za uplynulé období včetně výsledků prošetření těchto případů podá referát řízení rizik na poradě výkonného managementu podniku. Obsahem zprávy je stav implementace protikorupčních nástrojů a plán jejich nápravných opatření, systém a rozsah školení, mapa/katalog korupčních rizik, počet identifikovaných podezření na korupci a výsledky jejich prověření, výsledek hodnocení účinnosti celého protikorupčního programu.

Úkoly:

5.2.1 Vypracovat zprávu o Podnikovém protikorupčním programu za uplynulé období výkonnému managementu podniku.

Zodp.: referát řízení rizik

T.: do 31. 1. každého kalendářního roku

5.3. Aktualizace Podnikového protikorupčního programu

Na základě zprávy o plnění (viz bod 5.2.) a po kontrole souladu s aktuálním RRIPP aktualizovat RIPP a jeho aktuální znění zveřejnit na internetových stránkách rezortu/ústředního správního úřadu dle bodu 2.3.2.

Aktualizovaný RIPP obsahuje úpravy jednotlivých bodů tam, kde ze zprávy o plnění a z hodnocení účinnosti vyplynula potřeba zlepšení.

Termín plnění bodu 5.3. je stanoven do 3 měsíců od aktualizace RIPP.

Pokud by ze zprávy o plnění a hodnocení účinnosti PPP vyplynula potřeba jeho zlepšení, bude program aktualizován, a to i v případě jiné aktuální potřeby v průběhu roku.

Úkoly:

5.3.1 Provádět aktualizaci PPP.

Zodp.: referát řízení rizik

T.: do 3 měsíců od aktualizace RIPP, průběžně, trvale

5.3.2 Zveřejňovat na podnikovém intranetu a na webových stránkách aktuální verzi PPP.

Zodp.: referát řízení rizik

T.: průběžně, trvale

Tento „Podnikový protikorupční program“ nabývá účinnosti dnem vyhlášení a nahrazuje SGŘ 10/2018.

V Ostravě dne: 3.7.2020

Ing. Jiří Tkáč
generální ředitel